

Zadeva C-69/10

Brahim Samba Diouf

proti

Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Tribunal administratif (Luxembourg))

„Direktiva 2005/85/ES – Minimalni standardi glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah – Pojem ‚odločbe, izdane v zvezi s [...] prošnjo za azil‘ v smislu člena 39 te direktive – Prošnja državljana tretjih držav za pridobitev status begunca – Neobstoj razlogov, ki bi upravičevali podelitev mednarodne zaščite – Zavrnitev prošnje po pospešenem postopku – Neobstoj pravnega sredstva zoper odločbo, da se prošnja obravnava po pospešenem postopku – Pravica do učinkovitega sodnega nadzora“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca P. Cruza Villalóna, predstavljeni 1. marca 2011	I - 7156
Sodba Sodišča (drugi senat) z dne 28. julija 2011	I - 7175

Povzetek sodbe

1. *Nadzor meje, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopek za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah – Direktiva 2005/85 – Pravica do učinkovitega pravnega sredstva*
(Direktiva Sveta 2005/85, člen 39(1))
2. *Nadzor meje, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopek za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah – Direktiva 2005/85 – Pravica do učinkovitega pravnega varstva*
(Direktiva Sveta 2005/85/ES, člena 23 in 39)
3. *Nadzor meje, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopek za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah – Direktiva 2005/85 – Pravica do učinkovitega pravnega varstva*
(Direktiva Sveta 2005/85, člen 39)
4. *Nadzor meje, azil in priseljevanje – Azilna politika – Postopek za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah – Direktiva 2005/85 – Pravica do učinkovitega pravnega varstva*
(Direktiva Sveta 2005/85, člen 39)

1. Iz besedila člena 39(1)(a) Direktive 2005/85 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah in zlasti iz dejanj, ki so neizčrpno naštet, je razvidno, da se pojem „odločbe, izdane v zvezi [s] [...] prošnjo“ nanaša na vrsto odločb, ki – če gre za nedopustnost prošnje za

azil ali za odločbo na meji – pomenijo dokončno zavrnilno odločbo na podlagi vsebinske neutemeljenosti. Enako lastnost imajo tudi druge odločbe, zoper katere člen 39(1), od (b) do (e), Direktive 2005/85 izrecno določa uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega varstva. Odločitve, zoper katere mora prosilec za

azil imeti pravico do pravnega sredstva na podlagi člena 39(1) Direktive 2005/85, so tiste, ki vsebujejo zavrnitev prošnje za azil iz razloga neutemeljenosti ali glede na primer iz formalnih ali postopkovnih razlogov, zaradi katerih ni mogoče sprejeti odločbe, ki bi temeljila na vsebinski presoji. Torej se ta določba ne nanaša na pripravljalne odločbe za odločbo, ki bo temeljila na vsebinski presoji, ali na odločbe procesnega vodstva.

skupen vsem državam članicam in prosilcem azila.

(Glej točke od 41 do 44.)

2. Člen 39 Direktive 2005/85 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah in načelo učinkovitega sodnega varstva je treba razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, na podlagi katere ni mogoče vložiti nobenega samostojnega pravnega sredstva zoper odločbo pristojnega nacionalnega organa, da bo o prošnji za azil presodil v takšnem pospešenem postopku, če so lahko razlogi, na podlagi katerih je ta organ obravnaval utemeljenost navedene prošnje po tem postopku, predmet sodnega nadzora v okviru tožbe zoper dokončno odločbo o zavrnitvi, kar pa mora presoditi nacionalno sodišče.

Poleg tega razlaga besedila člena 39 Direktive 2005/85 v smislu, da se „odločba, izdana v zvezi s prošnjo“ nanaša na vse odločbe, ki so sprejete v zvezi s prošnjo za azil, in tudi na vse pripravljalne odločbe za dokončno odločbo, s katero bo odločeno o prošnji za azil, in odločbe procesnega vodstva, ne bi bila v skladu z interesom za hitrost postopkov v zvezi s prošnjami za azil. Ta interes, da se postopek glede tega v skladu s členom 23(2) Direktive 2005/85 konča v kar najkrajšem času, ne da bi to vplivalo na ustreznost in celovitost obravnavanja, je, kot je razvidno iz uvodne izjave 11 te direktive,

Odločba, ki se nanaša na uporabo postopka za obravnavo prošnje za azil, preučena ločeno in neodvisno od končne odločbe, s katero se odobri ali zavrne ta prošnja, je namreč pripravljalna odločba za dokončno odločbo o prošnji. Neobstoj pravnega sredstva v teh okoliščinah in v tej fazi postopka ni kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva, vendar le pod pogojem, da lahko nacionalno

sodišče zakonitost dokončne odločbe, sprejete v okviru pospešenega postopka, in zlasti razloge, na podlagi katerih je pristojni organ zavrnil prošnjo za azil kot neutemeljeno, temeljito presodi v okviru tožbe zoper odločbo o zavrnitvi navedene prošnje.

bilo namreč združljivo s pravom Unije, če bi bilo tako nacionalno ureditev mogoče razlagati v smislu, da razlogi, na podlagi katerih je pristojni upravni organ obravnaval prošnjo za azil po pospešenem postopku, ne morejo biti predmet nobenega sodnega nadzora.

Učinkovitost takšne tožbe ne bi bila zagotovljena, če zaradi nemožnosti pritožbe zoper odločbo pristojnega nacionalnega organa, da bo o prošnji za azil presodil v pospešenem postopku, razlogi, na podlagi katerih je ta organ obravnaval utemeljenost prošnje po takem postopku, ne bi mogli biti predmet takega nadzora, če so enaki razlogom, na podlagi katerih je bila ta prošnja zavrnjena. V takih okoliščinah nadzor zakonitosti odločbe glede dejstev in glede prava ne bi bil mogoč. Zato je pomembno, da je mogoče take razloge učinkovito izpodbijati pozneje pred nacionalnim sodiščem, ki jih lahko preveri v okviru tožbe zoper dokončno odločitev, s katero je bil končan postopek v zvezi s prošnjo za azil. Ne bi

Glede razlage nacionalnega prava s strani nacionalnih sodišč načelo skladne razlage zahteva, naj nacionalna sodišča naredijo vse, kar je v njihovi pristojnosti, da zagotovijo polni učinek Direktive 2005/85 in dosežejo rešitev v skladu z njenim ciljem. Cilj Direktive 2005/85 je vzpostaviti skupen sistem jamstev za zagotovitev spoštovanja Ženevske konvencije in temeljnih pravic. Pravica do učinkovitega pravnega sredstva je temeljno načelo prava Unije. Da bi bila ta pravica izvajana učinkovito, mora imeti nacionalno sodišče možnost preveriti utemeljenost razlogov, na podlagi katerih je pristojni upravni organ razsodil, da je prošnja za mednarodno zaščito neutemeljena ali zlorabljena, ne da bi za te razloge veljala neizpodbojna domneva zakonitosti. Prav tako mora v okviru tega pravnega sredstva nacionalno sodišče, ki odloča v zadevi, preveriti, ali je bila odločitev, da se prošnja za azil obravnava po pospešenem postopku, sprejeta ob spoštovanju postopkov in temeljnih jamstev,

določenih v poglavju II in členu 23(4) Direktive 2005/85.

organov, da se prošnja za azil obravnava po pospešenem postopku, tako da bi navedeno sodišče, če bi tožbi ugodilo, odločilo, da se o prošnji odloča po običajnem postopku.

(Glej točke 55, 58, 60, 61 in 70 ter izrek.)

(Glej točke od 66 do 68.)

3. Če je na podlagi nacionalne zakonodaje o postopku za priznanje ali odvzem statusa begunca rok za tožbo zoper končno odločbo glede prošnje za azil v pospešenem postopku 15 dni, medtem ko je za tožbo zoper odločbo, sprejeto po običajnem postopku, predpisan enomesečni rok, je pomembno, da ta rok, ki je na voljo, vsebinsko zadostuje za pripravo in vložitev učinkovitega pravnega sredstva. Vendar mora nacionalno sodišče, če bi se v danih okoliščinah ta rok izkazal za nezadosten, presoditi, ali ta element sam po sebi zadošča za ugoditev posredni tožbi zoper odločbo pristojnih nacionalnih

4. Direktiva 2005/85 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah ne zahteva dvostopenjskega sodnega varstva. Pomembno je le, da obstaja pravno sredstvo pred sodiščem, kot ga zagotavlja člen 39 Direktive 2005/85. Načelo učinkovitega sodnega varstva zagotavlja posamezniku pravico do dostopa do sodišča, in ne do večstopenjskega sodnega varstva.

(Glej točko 69.)